ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 12ης Δεκεμβρίου 2013*

«Κοινό δασμολόγιο — Δασμολογική κατάταξη — Συνδυασμένη Ονοματολογία — Κλάσεις 7307 και 7321 — Σετ σωλήνων για θερμάστρες — "Μέρη" θερμαστρών και "εξαρτήματα σωληνώσεων"»

Στην υπόθεση C-450/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Finanzgericht Düsseldorf (Γερμανία) με απόφαση της 19ης Σεπτεμβρίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 8 Οκτωβρίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

HARK GmbH & Co. KG Kamin- und Kachelofenbau

κατά

Hauptzollamt Duisburg,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους E. Juhász, πρόεδρο τμήματος, A. Rosas και C. Vajda (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοίκησης,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 20ής Ιουνίου 2013,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η HARK GmbH & Co. KG Kamin- und Kachelofenbau, εκπροσωπούμενη από τον H.-D. Eich, Rechtsanwalt,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον B.-R. Killmann και την L. Keppenne,

κατόπιν της απόφασης που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής απόφασης αφορά την ερμηνεία των κλάσεων 7307 και 7321 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο (ΕΕ L 256, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1031/2008 της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2008 (ΕΕ L 291, σ. 1, στο εξής: ΣΟ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Hark GmbH & Co. KG (στο εξής: Hark) και του Hauptzollamt Duisburg, με αντικείμενο τη δασμολογική κατάταξη ενός σετ σωλήνων για θερμάστρες, καθώς και την επιβολή εισαγωγικών δασμών και δασμών αντιντάμπινγκ για το συγκεκριμένο προϊόν, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας.

Το νομικό πλαίσιο

Το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων

3 Η Διεθνής Σύμβαση για το εναρμονισμένο σύστημα περιγραφής και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (στο εξής: ΕΣ), η οποία συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 14 Ιουνίου 1983, καθώς και το τροποποιητικό της πρωτόκολλο της 24ης Ιουνίου 1986 (στο εξής: Σύμβαση για το ΕΣ), εγκρίθηκαν εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας με την απόφαση 87/369/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 7ης Απριλίου 1987 (ΕΕ L 198, σ. 1).

4 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, στοιχείο α′, της Σύμβασης για το ΕΣ ορίζει ότι κάθε συμβαλλόμενο μέρος αναλαμβάνει τη δέσμευση να προσαρμόσει την ονοματολογία του δασμολογίου του και των στατιστικών του με το ΕΣ, να χρησιμοποιεί όλες τις κλάσεις και διακρίσεις του συστήματος αυτού χωρίς προσθήκες ή τροποποιήσεις, καθώς και τους σχετικούς κωδικούς, και, τέλος, να ακολουθεί την αρίθμηση του εν λόγω συστήματος. Η ίδια αυτή διάταξη επιβάλλει επίσης στα συμβαλλόμενα μέρη την υποχρέωση να εφαρμόζουν τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία του ΕΣ, καθώς και όλες τις σημειώσεις των τμημάτων, κεφαλαίων και διακρίσεων του ΕΣ, και να μη μεταβάλλουν το περιεχόμενο των εν λόγω τμημάτων, κεφαλαίων, κλάσεων και διακρίσεών του.

5 Το Συμβούλιο Τελωνειακής Συνεργασίας, νυν Παγκόσμιος Οργανισμός Τελωνείων (στο εξής: ΠΟΤ), που συστάθηκε με τη Σύμβαση για την ίδρυση του εν λόγω συμβουλίου, η οποία συνήφθη στις Βρυξέλλες στις 15 Δεκεμβρίου 1950, εγκρίνει, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 της Σύμβασης για το ΕΣ, τις επεξηγηματικές σημειώσεις και τις γνώμες δασμολογικής κατάταξης που συντάσσει η επιτροπή του ΕΣ, της οποίας η οργάνωση διέπεται από το άρθρο 6 της Σύμβασης αυτής. Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, της Σύμβασης για το ΕΣ, έργο της ως άνω επιτροπής είναι, μεταξύ άλλων, να προτείνει τροποποιήσεις της εν λόγω Σύμβασης και να συντάσσει επεξηγηματικές σημειώσεις, γνώμες δασμολογικής κατάταξης, καθώς και άλλες γνωμοδοτήσεις για την ερμηνεία του ΕΣ.

6 Η σημείωση 2 του τμήματος XV του ΕΣ, η οποία αφορά «μέρη και υλικά γενικής χρήσης», προβλέπει τα ακόλουθα:

«Στην ονοματολογία, με τον όρο “μέρη και υλικά γενικής χρήσης” εννοούνται:

α) τα είδη των κλάσεων 7307, 7312, 7315, 7317 ή 7318, καθώς και τα παρόμοια είδη από άλλα κοινά μέταλλα·

[...]

Στα κεφάλαια 73 μέχρι 76 και 78 μέχρι 82 (με εξαίρεση την κλάση 7315), οι σχετικές με τα μέρη αναφορές δεν καλύπτουν τα μέρη και υλικά γενικής χρήσης σύμφωνα με την παραπάνω έννοια.

[...]»

7 Η επεξηγηματική σημείωση του ΕΣ σχετικά με το τμήμα XV, η οποία επιγράφεται «Μέρη», έχει ως εξής:

«[...] τα μέρη και τα υλικά γενικής χρήσης (βλ. σημείωση 2 του τμήματος), όταν παρουσιάζονται μεμονωμένα, δεν λογίζονται ως μέρη, αλλά κατατάσσονται το καθένα στην αντίστοιχη κλάση του. Αυτό ισχύει, παραδείγματος χάρη, για κοχλίες ή σούστες που έχουν σχεδιαστεί ειδικά για σώματα κεντρικής θέρμανσης ή αυτοκίνητα αντιστοίχως. Τα πρώτα θα κατατάσσονταν ως βίδες στην κλάση 7318 και όχι ως μέρη καλοριφέρ στην κλάση 7322, ενώ τα δεύτερα ως ελατήρια στην κλάση 7320, και όχι στην κλάση 8708 που αφορά τα μέρη και τα εξαρτήματα αυτοκινήτων.»

8 Όπως διευκρινίζεται στην επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 7307 του ΕΣ, η κλάση αυτή «περιλαμβάνει προϊόντα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα, τα οποία έχουν κατά βάση ως σκοπό να συνδέουν ή να ενώνουν μεταξύ τους δύο σωλήνες ή δύο τμήματα σωλήνων ή έναν σωλήνα με άλλη εγκατάσταση, ή ακόμη να κλείνουν ερμητικά κάποια τμήματα σωληνώσεων, αποκλείονται όμως από την κλάση αυτή ορισμένα αντικείμενα τα οποία, μολονότι προορίζονται για την άρμοση σωλήνων κάθε είδους (παραδείγματος χάρη, φλάντζες και συζευκτήρες που εφαρμόζουν σε τοίχους για να συγκρατούν τις σωληνώσεις, σφιγκτήρες που στερεώνουν εύκαμπτους σωλήνες σε άκαμπτα στοιχεία, όπως αγωγούς, βρύσες, συναρμογές, κ.λπ.), δεν αποτελούν εντούτοις αναπόσπαστο μέρος αυτών (αριθ. 7325 ή 7326)».

9 Η επεξηγηματική σημείωση για την κλάση 7321 του ΕΣ, η οποία αφορά «μέρη» των προϊόντων που εμπίπτουν στην ως άνω κλάση, προβλέπει τα κάτωθι:

«Κατατάσσονται επίσης στην κλάση αυτή τα μέρη των προαναφερθεισών συσκευών τα οποία είναι, αφενός, φτιαγμένα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα και, αφετέρου, σαφώς αναγνωρίσιμα ως τέτοια, όπως παραδείγματος χάρη οι πλάκες φούρνου, οι πλάκες ψησίματος, οι δακτύλιοι, τα σταχτοδοχεία, οι αφαιρούμενες εστίες, οι απλοί καυστήρες (υγραερίου, πετρελαίου, κ.λπ.), οι πόρτες, οι σχάρες, οι βάσεις και τα στηρίγματα, οι προστατευτικές ράβδοι, οι ράβδοι που προσαρμόζονται ως κρεμάστρες στις πόρτες και οι συσκευές διατήρησης θερμοκρασίας πιάτων.»

Η ΣΟ

10 Σκοπός της ΣΟ, η οποία θεσπίστηκε με τον κανονισμό 2658/87 και στηρίζεται στο ΕΣ, είναι να εξασφαλιστεί ότι πληρούνται ταυτόχρονα οι προδιαγραφές του κοινού δασμολογίου και των στατιστικών του εξωτερικού εμπορίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11 Το πρώτο μέρος της ΣΟ περιέχει τις προκαταρκτικές διατάξεις. Οι γενικοί κανόνες προβλέπονται στον τίτλο Ι της ΣΟ, όπου περιλαμβάνεται το τμήμα Α που θέτει τους γενικούς κανόνες ερμηνείας της ΣΟ, βάσει των οποίων πραγματοποιείται η κατάταξη των εμπορευμάτων στη ΣΟ. Έτσι, ορίζεται ειδικότερα ότι, από νομικής πλευράς, η κατάταξη καθορίζεται με γνώμονα το κείμενο των κλάσεων και των σημειώσεων για τα διάφορα τμήματα ή κεφάλαια, ενώ οι ίδιοι οι τίτλοι των τμημάτων, των κεφαλαίων ή των υποκεφαλαίων θεωρείται ότι έχουν ενδεικτική μόνον αξία.

12 Η κατάταξη των προϊόντων που έχουν προέλθει από ανάμειξη και των σύνθετων ειδών γίνεται σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται ιδίως στον κανόνα 3, στοιχείο β', της ΣΟ, ο οποίος ορίζει τα ακόλουθα:

«Τα αναμεμειγμένα προϊόντα, τα τεχνουργήματα και τα είδη που αποτελούνται από διάφορες ύλες ή προκύπτουν από τη συναρμολόγηση διαφόρων αντικειμένων, καθώς και τα εμπορεύματα που παρουσιάζονται σε σύνολα συσκευασμένα για τη λιανική πώληση, στα οποία η κατάταξη δεν μπορεί να γίνει με εφαρμογή του κανόνα 3, στοιχείο α', κατατάσσονται σύμφωνα με την ύλη ή το είδος που δίνει σ' αυτά τον ουσιώδη τους χαρακτήρα, όταν είναι δυνατός αυτός ο καθορισμός.»

13 Στο δεύτερο μέρος της ΣΟ εντάσσεται το τμήμα XV, σχετικά με τα κοινά μέταλλα και τα τεχνουργήματα εξ αυτών των μετάλλων. Στο συγκεκριμένο τμήμα, το οποίο αποτελείται από τα κεφάλαια 72 έως 83, ανήκει και το κεφάλαιο 73, που τιτλοφορείται «Τεχνουργήματα από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα». Στις εισαγωγικές σημειώσεις για το εν λόγω τμήμα, περιλαμβάνεται η σημείωση 2, όπου διευκρινίζονται τα κάτωθι:

«Στην ονοματολογία, με τον όρο "μέρη και υλικά γενικής χρήσης" εννοούνται:

α) τα είδη των κλάσεων 7307, 7312, 7315, 7317 ή 7318, καθώς και τα παρόμοια είδη από άλλα κοινά μέταλλα·

[...]

Στα κεφάλαια 73 μέχρι 76 και 78 μέχρι 82 (με εξαίρεση την κλάση 7315), οι σχετικές με τα μέρη αναφορές δεν καλύπτουν τα μέρη και υλικά γενικής χρήσης σύμφωνα με την παραπάνω έννοια.

[...]»

14 Η κλάση 7307 της ΣΟ έχει ως εξής:

«Εξαρτήματα σωληνώσεων (π.χ. συνδέσεις, γωνίες, περιβλήματα), από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα:

[...]

— Άλλα:

7307 99 — — Άλλα:

[...]

7307 99 90 — — — Άλλα».

15 Η κλάση 7321 της ΣΟ έχει ως εξής:

«Θερμάστρες, λέβητες με εστία, μαγειρεία (στα οποία περιλαμβάνονται και αυτά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν βοηθητικά για την κεντρική θέρμανση), σχάρες ψησίματος (μπάρμπεκιου), μαγκάλια, καμινέτα υγραερίου, θερμαντήρες φαγητών και παρόμοιες μη ηλεκτρικές συσκευές, για οικιακή χρήση, καθώς και τα μέρη τους, από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα:

[...]

7321 90 00 — Μέρη».

16 Η κλάση 7326 της ΣΟ έχει ως εξής:

«Άλλα τεχνουργήματα από σίδηρο ή χάλυβα:

[...]»

Ο κανονισμός (ΕΚ) 964/2003

17 Με τον κανονισμό (ΕΚ) 964/2003, της 2ας Ιουνίου 2003, για την επιβολή οριστικών δασμών αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ορισμένων εξαρτημάτων σωληνώσεων, από σίδηρο ή χάλυβα, καταγωγής Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και Ταϊλάνδης, και εκείνων που αποστέλλονται από την Ταϊβάν, είτε έχουν δηλωθεί ως καταγωγής Ταϊβάν είτε όχι (ΕΕ L 139, σ. 1), το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επέβαλε οριστικούς δασμούς αντιντάμπινγκ ως προς τις εισαγωγές ορισμένων σιδερένιων ή χαλύβδινων εξαρτημάτων σωληνώσεων, των οποίων η μεγαλύτερη εξωτερική διάμετρος δεν υπερβαίνει τα 609,6 χιλιοστόμετρα (mm), όπως αυτά που χρησιμοποιούνται, παραδείγματος χάρη, για συγκολλήσεις απ' άκρο σε άκρο και εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, στον κωδικό ΣΟ ex 7307 99 90, με καταγωγή κυρίως από την Κίνα. Κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της κύριας δίκης, ο δασμός αντιντάμπινγκ για τέτοια προϊόντα εισαχθέντα από την Κίνα ανερχόταν σε 58,6 % επί της αξίας.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

18 Η Hark εισήγαγε στη Γερμανία σετ χαλύβδινων σωλήνων για θερμάστρες, καταγωγής Κίνας. Τα σετ αυτά, τα οποία ήταν συσκευασμένα για λιανική πώληση, αποτελούνταν από ένα ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης με κλείστρο ασφαλείας ώστε να είναι δυνατός ο εσωτερικός καθαρισμός, ένα εξάρτημα σύνδεσης με την καπνοδόχο και ένα κατάλληλο διάφραγμα, όλα δε τα επιμέρους αντικείμενα έφεραν στρώση ανθεκτικού στις υψηλές θερμοκρασίες βερνικιού.

19 Στις 28 Ιουλίου 2009 η Hark δήλωσε, στο πλαίσιο διασάφησης εισαγωγής ενώπιον του Hauptzollamt Duisburg, τα εν λόγω σετ υπό τη διάκριση 7321 90 00 της ΣΟ, όπου υπάγονται «θερμάστρες, λέβητες με εστία, μαγειρεία (στα οποία περιλαμβάνονται και αυτά που μπορούν να χρησιμοποιηθούν βοηθητικά για την κεντρική θέρμανση), σχάρες ψησίματος (μπάρμπεκιου), μαγκάλια, καμινέτα υγραερίου, θερμαντήρες φαγητών και παρόμοιες μη ηλεκτρικές συσκευές για οικιακή χρήση, καθώς και τα μέρη τους από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα», για τα οποία επιβάλλεται δασμός με συντελεστή 2,7 %. Τα επίμαχα στην υπόθεση της κύριας δίκης σετ σωλήνων για θερμάστρες τέθηκαν, όπως ζητήθηκε, σε ελεύθερη κυκλοφορία.

20 Κατόπιν ελέγχου που πραγματοποίησε επ' αφορμή μεταγενέστερης εισαγωγής τέτοιων σετ από τη Hark, το Hauptzollamt Duisburg, κρίνοντας ότι τα εισαχθέντα προϊόντα υπάγονταν, στην πραγματικότητα, στη διάκριση 7307 99 90 της ΣΟ, για άλλα «εξαρτήματα σωληνώσεων (π.χ. συνδέσεις, γωνίες, περιβλήματα), από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα», εξέδωσε στις 20 Μαΐου 2010 καταλογιστική πράξη, με την οποία κάλεσε τη Hark να καταβάλει εκ των υστέρων εισαγωγικούς δασμούς, με συντελεστή 3,7 %, και, κατ' εφαρμογήν του κανονισμού 964/2003, δασμό αντιντάμπινγκ ύψους 58,6 %, με το αιτιολογικό ότι τα προϊόντα ήσαν καταγωγής Κίνας.

21 Η Hark υπέβαλε κατά της ως άνω καταλογιστικής πράξης ένσταση, η οποία απορρίφθηκε από το Hauptzollamt Duisburg στις 10 Αυγούστου 2011.

22 Το Hauptzollamt Duisburg θεώρησε ότι, βάσει των επεξηγηματικών σημειώσεων τόσο του ΕΣ όσο και της ΣΟ, η κλάση 7307 περιλαμβάνει όλα τα προϊόντα τα οποία έχουν κατά βάση ως σκοπό να συνδέουν ή να ενώνουν μεταξύ τους δύο σωλήνες ή δύο τμήματα σωλήνων ή ένα σωλήνα με άλλη εγκατάσταση, ή ακόμη να κλείνουν ερμητικά κάποια τμήματα σωληνώσεων. Επιπλέον, κατά την

εκτίμησή του, τα προϊόντα της κλάσης 7307 είναι μέρη γενικής χρήσης κατά την έννοια της σημείωσης 2, στοιχείο α′, του τμήματος XV της ΣΟ, οπότε δεν απαιτείται να περιγραφούν λεπτομερώς στο κείμενο της εν λόγω κλάσης. Πρόσθεσε δε ότι τα προϊόντα της κλάσης 7307 της ΣΟ πρέπει, ως μέρη γενικής χρήσης, να κατατάσσονται ανάλογα με τα δικά τους χαρακτηριστικά, ακόμη και αν μπορούν προφανώς να χρησιμοποιηθούν σε συνδυασμό με ένα άλλο, βασικό εμπόρευμα. Εξάλλου, κατά την ίδια πάντοτε εθνική αρχή, σε κανένα σημείο των επεξηγηματικών σημειώσεων του ΕΣ δεν γίνεται αναφορά σε οποιονδήποτε κανόνα ο οποίος να προβλέπει ότι η συγκεκριμένη κλάση αφορά μόνο σωληνώσεις και εξαρτήματα για τη μεταφορά υγρών.

23 Η Hark άσκησε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου προσφυγή, με αίτημα την ακύρωση της προαναφερθείσας καταλογιστικής πράξης. Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, υποστήριξε ιδίως ότι οι καπναγωγοί, οι οποίοι έχουν σχεδιαστεί ειδικά για την απαγωγή των καυσαερίων των θερμαστρών, δεν είναι δυνατό να θεωρηθούν μέρη γενικής χρήσης. Σημείωσε δε ότι τα προϊόντα που εισάγει δεν προορίζονται για την άρμοση σωλήνων και σωληνώσεων, αλλά θερμαστρών, οπότε αποκλείεται, υπό το πρίσμα των επεξηγηματικών σημειώσεων του ΕΣ, η υπαγωγή τους στην κλάση 7307 της ΣΟ. Άλλωστε, τα επίμαχα στην υπόθεση της κύριας δίκης εμπορεύματα είναι, κατά την άποψή της, τελειωμένα προϊόντα, εύκολα στη συναρμολόγηση, αντιθέτως προς τα εξαρτήματα σωληνώσεων, τα οποία χρήζουν μεταποίησης και συνδέονται μόνο με τη συνδρομή τεχνικών μέσων.

24 Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει ότι, βάσει του γενικού κανόνα 3, στοιχείο β′, της ΣΟ, όταν πρόκειται για εμπόρευμα που συνίσταται σε συσκευασμένο σετ επιμέρους προϊόντων και η κατάταξή του κατ' εφαρμογήν του κανόνα 3, στοιχείο α′, της ΣΟ είναι αδύνατη, τότε το εμπόρευμα κατατάσσεται σύμφωνα με την ύλη ή το στοιχείο που του προσδίδει τον ουσιώδη του χαρακτήρα. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι, στην προκειμένη περίπτωση, το ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης προσδιορίζει τον ουσιώδη χαρακτήρα των επίμαχων σετ. Παρατηρεί επίσης ότι τα σετ αυτά είναι απολύτως απαραίτητα για τη λειτουργία των θερμαστρών. Συγκεκριμένα, τα τρία αντικείμενα του σετ εξασφαλίζουν τη σύνδεση με την καπνοδόχο, χωρίς την οποία η θερμάστρα δεν μπορεί να λειτουργήσει σε κλειστό χώρο, δεδομένου ότι θα υπήρχε διαρροή καυσαερίων, οπότε θα ετίθετο ζήτημα ασφαλείας κατά τη χρήση της θερμάστρας. Πέραν τούτου, κατά το αιτούν δικαστήριο, τα αντικείμενα που συνθέτουν το σετ προορίζονται αποκλειστικώς για χρήση σε θερμάστρες. Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, εξάλλου, ότι από τις διαστάσεις του ορθογώνιου εξαρτήματος, που έχει εξωτερική διάμετρο 154 —mm και εξωτερικές διαστάσεις 495 —mm —x 595 —mm, συνάγεται ότι δεν πρόκειται απλώς για τεμάχιο συναρμογής, αλλά για βασικό συνδετικό στοιχείο το οποίο καθιστά δυνατή την απομάκρυνση των καυσαερίων της θερμάστρας.

25 Ωστόσο, δεδομένου ότι διατηρεί αμφιβολίες ως προς την ορθή δασμολογική κατάταξη των επίμαχων προϊόντων, αν δηλαδή αυτά υπάγονται στην κλάση 7307 της ΣΟ ως «εξαρτήματα σωληνώσεων» ή στην κλάση 7321 της ΣΟ ως «μέρη», φτιαγμένα από χάλυβα, για «θερμάστρες, λέβητες με εστία [και] μαγειρεία», το Finanzgericht Düsseldorf αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Έχει η κλάση 7321 της [ΣΟ] την έννοια ότι σετ σωλήνων για θερμάστρες πρέπει να θεωρηθούν ως μέρη θερμαστρών, λεβήτων με εστία και μαγειρείων;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο πρώτο ερώτημα, μπορούν τα προαναφερθέντα σετ να καταταγούν στην κλάση 7307 [της ΣΟ];»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

26 Με τα δύο ερωτήματά του, τα οποία ενδείκνυται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η ΣΟ πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι σετ σωλήνων για θερμάστρες, όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο περιέχει ένα ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης από χάλυβα, με εξωτερική διάμετρο 154 —mm και εξωτερικές

διαστάσεις 495 —mm —x 595 —mm, με στρώση ανθεκτικού στις υψηλές θερμοκρασίες βερνικιού και με κλείστρο ασφαλείας ώστε να είναι δυνατός ο εσωτερικός καθαρισμός, ένα εξάρτημα σύνδεσης με την καπνοδόχο και ένα κατάλληλο διάφραγμα, υπάγεται στην κλάση 7321 της ΣΟ ως χαλύβδινο μέρος θερμάστρας ή υπό την έννοια ότι το σετ αυτό υπάγεται στην κλάση 7307 της ΣΟ ως εξάρτημα σωληνώσεων.

27 Όσον αφορά το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης σετ σωλήνων για θερμάστρες, το οποίο παρουσιάζεται ως σύνολο συσκευασμένο για λιανική πώληση, δεν αμφισβητείται ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου ότι, από τα τρία αντικείμενα που το αποτελούν, το κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης προσδίδει στα εν λόγω σετ τον ουσιώδη τους χαρακτήρα, κατά την έννοια του γενικού κανόνα 3, στοιχείο β′, της ΣΟ, οπότε βάσει αυτού θα γίνει η δασμολογική κατάταξη των τριών αντικειμένων.

28 Η Hark υποστηρίζει ότι το συγκεκριμένο κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης συνιστά μέρος της θερμάστρας, το οποίο έχει ως αποκλειστικό σκοπό τη σύνδεσή της με την καπνοδόχο, και διευκρινίζει ότι, ελλείψει της σύνδεσης αυτής, τα καυσαέρια της θερμάστρας δεν θα είχαν διέξοδο διαφυγής μέσω καπναγωγού. Επομένως, η φλόγα θα έσβηνε σχεδόν αμέσως λόγω των καυσαερίων που θα εγκλωβίζονταν μέσα στην εστία. Υπ' αυτές τις συνθήκες, με το άνοιγμα της πόρτας, θα υπήρχε κίνδυνος ανάφλεξης των αερίων που θα παρέμεναν άκαυστα μέσα στη θερμάστρα. Καταλήγει, λοιπόν, ότι το εν λόγω κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης είναι απολύτως αναγκαίο για τη λειτουργία της θερμάστρας και πρέπει, ως εκ τούτου, να υπαχθεί στην κλάση 7321 της ΣΟ ως μέρος θερμάστρας.

29 Η Επιτροπή θεωρεί, αντιθέτως, ότι το ίδιο αυτό ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης πρέπει, λόγω των αντικειμενικών του χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων, να υπαχθεί στην κλάση 7307 της ΣΟ ως εξάρτημα σωληνώσεων. Συγκεκριμένα, το θεσμικό όργανο ισχυρίζεται ότι ούτε το γεγονός ότι το ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης αποσκοπεί αποκλειστικώς στη λειτουργία της θερμάστρας ούτε ότι είναι, στην πράξη, απολύτως απαραίτητο για τη λειτουργία αυτή συνιστούν αποφασιστικά κριτήρια για την κατάταξή του στη μία ή την άλλη κλάση. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, επ' αυτού, ότι ο σκοπός τον οποίο εξυπηρετεί το προϊόν αποτελεί συμπληρωματικό μόνον κριτήριο για τη δασμολογική του κατάταξη και ότι, όσον αφορά προϊόν που εμπίπτει στα «μέρη και υλικά γενικής χρήσης» κατά την έννοια της σημείωσης 2 του τμήματος XV της ΣΟ, ο σκοπός του δεν επιτρέπεται να ληφθεί υπόψη ως προς τη δασμολογική του κατάταξη.

30 Κατά πάγια νομολογία, χάριν της ασφάλειας δικαίου και προς διευκόλυνση των ελέγχων, το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και στις αντικειμενικές τους ιδιότητες, όπως ορίζονται στο κείμενο τόσο της κλάσης της ΣΟ όσο και των σημειώσεων του τμήματος ή κεφαλαίου (βλ., ιδίως, απόφαση της 19ης Ιουλίου 2012, C-336/11, Rohm & Haas Electronic Materials CMP Europe κ.λπ., σκέψη 31).

31 Ειδικότερα, από τους γενικούς κανόνες για την ερμηνεία της ΣΟ συνάγεται ότι, από νομικής πλευράς, η κατάταξη των εμπορευμάτων καθορίζεται βάσει του κειμένου των κλάσεων και των διακρίσεων, καθώς και των σημειώσεων των τμημάτων και των κεφαλαίων της ΣΟ, που έχουν δεσμευτική νομική ισχύ [απόφαση της 12ης Ιουλίου 2012, C-291/11, TNT Freight Management (Amsterdam), σκέψη 31].

32 Επιπλέον, οι επεξηγηματικές σημειώσεις, οι οποίες έχουν καταρτιστεί, όσον αφορά τη ΣΟ, από την Επιτροπή και, όσον αφορά το ΕΣ, από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Τελωνείων, συμβάλλουν σημαντικά στην ερμηνεία του περιεχομένου των διαφόρων δασμολογικών κλάσεων, χωρίς όμως να έχουν δεσμευτική νομική ισχύ [προαναφερθείσα απόφαση TNT Freight Management (Amsterdam), σκέψη 32].

33 Υπενθυμίζεται επίσης ότι ο σκοπός του προϊόντος μπορεί να αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο κατάταξης, εφόσον είναι συμφυής με το εν λόγω προϊόν, ο συμφυής δε αυτός χαρακτήρας πρέπει να μπορεί να εκτιμάται σε συνάρτηση με τα αντικειμενικά χαρακτηριστικά και τις αντικειμενικές ιδιότητες του προϊόντος αυτού [προαναφερθείσα απόφαση TNT Freight Management (Amsterdam), σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].

34 Ρητή αναφορά σε κυρτά σωληνοειδή εξαρτήματα, όπως αυτά της υπόθεσης της κύριας δίκης, δεν γίνεται στο κείμενο ούτε των κλάσεων 7321 και 7307 της ΣΟ ούτε των σημειώσεων στα τμήματα ή τα κεφάλαια της τελευταίας ούτε των επεξηγηματικών σημειώσεων της ΣΟ ή του ΕΣ.

35 Από την εξέταση της κλάσης 7321 της ΣΟ καθίσταται σαφές ότι σε αυτήν περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, οι «θερμάστρες» και τα «μέρη τους, από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα», ενώ η διάκριση 7321 90 00 της ΣΟ κάνει συγκεκριμένα λόγο για «μέρη».

36 Η ΣΟ δεν περιέχει ορισμό του «μέρους», όπως χρησιμοποιείται ο όρος αυτός στην κλάση 7321 της ΣΟ. Πάντως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τα κεφάλαια 84 και 85 του τμήματος XVI και με το κεφάλαιο 90 του τμήματος XVIII της ΣΟ, προκύπτει ότι ο όρος «μέρη» προϋποθέτει την ύπαρξη ενός συνόλου, για τη λειτουργία του οποίου αυτά είναι απολύτως αναγκαία (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 2007, C-183/06, RUMA, Συλλογή 2007, σ. I-1559, σκέψη 31, και της 16ης Ιουνίου 2011, C-152/10, Unomedical, Συλλογή 2011, σ. I-5433, σκέψη 29, καθώς και προαναφερθείσα απόφαση, Rohm & Haas Electronic Materials CMP Europe κ.λπ, σκέψη 34). Από τη νομολογία αυτή συνάγεται ότι, για να μπορεί συγκεκριμένο αντικείμενο να χαρακτηριστεί «μέρος» κατά την έννοια των ως άνω κεφαλαίων, δεν αρκεί να αποδειχθεί ότι, χωρίς το αντικείμενο αυτό, η οικεία μηχανή ή συσκευή είναι αδύνατο να ανταποκριθεί στις ανάγκες τις οποίες εξυπηρετεί. Πρέπει επιπροσθέτως να αποδειχθεί ότι η μηχανική ή ηλεκτρική λειτουργία της μηχανής ή της συσκευής εξαρτάται από το εν λόγω αντικείμενο (βλ., σχετικώς, απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 2002, C-276/00, Turbon International, Συλλογή 2002, σ. I-1389, σκέψη 30, καθώς και προαναφερθείσα απόφαση Rohm & Haas Electronic Materials CMP Europe κ.λπ., σκέψη 35). Πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η σημείωση 2, στοιχείο α′, του τμήματος XV της ΣΟ, η οποία διευκρινίζει ότι ο όρος «μέρη», όπως χρησιμοποιείται, μεταξύ άλλων, στην κλάση 7321 της ονοματολογίας αυτής, δεν καλύπτει τα «μέρη και υλικά γενικής χρήσης».

37 Χάριν της συνεπούς και ομοιόμορφης εφαρμογής του κοινού δασμολογίου, ο όρος «μέρη» —όπως χρησιμοποιείται στην κλάση 7321 της ΣΟ— θα πρέπει να ερμηνευθεί με τον ίδιο τρόπο που έχει ερμηνευθεί από την υπομνησθείσα στη σκέψη 36 της παρούσας απόφασης νομολογία σε σχέση με άλλα κεφάλαια της ΣΟ.

38 Εν προκειμένω, από τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου περί τα πραγματικά περιστατικά προκύπτει ότι το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης —όπως άλλωστε και το εξάρτημα σύνδεσης, αλλά και το διάφραγμα— προορίζονται για χρήση αποκλειστικώς σε θερμάστρες. Επιπλέον, σκοπός του εν λόγω εξαρτήματος είναι να συνδέει τη θερμάστρα με την καπνοδόχο. Χωρίς τη σύνδεση αυτή, η θερμάστρα δεν θα μπορούσε να τεθεί σε λειτουργία, διότι θα υπήρχε διαρροή καυσαερίων.

39 Επιβάλλεται επομένως η διαπίστωση ότι το κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης είναι απολύτως απαραίτητο για τη λειτουργία της θερμάστρας. Υπό το πρίσμα της νομολογίας για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη 36 της παρούσας απόφασης, το κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης μπορεί, συνεπώς, να χαρακτηριστεί «μέρος» θερμάστρας και, ως εκ τούτου, να υπαχθεί στην κλάση 7321 της ΣΟ.

40 Χρήζει εντούτοις εξέτασης και το ζήτημα αν το κυρτό τεμάχιο σωλήνωσης πρέπει να υπαχθεί στην κλάση 7307 της ΣΟ, ως «εξάρτημα σωληνώσεων», όπερ θα απέκλειε, σύμφωνα με την υπομνησθείσα στη σκέψη 36 της παρούσας απόφασης σημείωση 2 του τμήματος XV της ΣΟ, την κατάταξη του αντικειμένου αυτού ως «μέρους» θερμάστρας στην κλάση 7321 της ΣΟ.

41 Η κλάση 7307 της ΣΟ αναφέρεται σε εξαρτήματα σωληνώσεων (συνδέσεις, γωνίες, περιβλήματα, κ.λπ.) «από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα». Όπως διευκρινίζεται στην επεξηγηματική σημείωση σχετικά με την κλάση 7307 του ΕΣ, περιλαμβάνει ένα σύνολο αντικειμένων «από χυτοσίδηρο, σίδηρο ή χάλυβα» τα οποία έχουν κατά βάση ως σκοπό να συνδέουν ή να ενώνουν μεταξύ τους δύο σωλήνες ή δύο τμήματα σωλήνων ή ένα σωλήνα με άλλη εγκατάσταση, ή ακόμη να κλείνουν ερμητικά κάποια τμήματα σωληνώσεων.

42 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, από τις διαπιστώσεις του αιτούντος δικαστηρίου περί τα πραγματικά περιστατικά συνάγεται ότι σκοπός του επίμαχου εν προκειμένω κυρτού τεμαχίου σωλήνωσης δεν είναι να ενώνει μεταξύ τους δύο σωλήνες ή δύο τμήματα σωλήνων ή έναν σωλήνα με άλλη εγκατάσταση, αλλά να συνδέει τη θερμάστρα με την καπνοδόχο. Κατά συνέπεια, το εν λόγω τεμάχιο σωλήνωσης δεν είναι δυνατό να θεωρηθεί ως μέρος γενικής χρήσης κατά την έννοια της σημείωσης 2, στοιχείο α′, του τμήματος XV της ΣΟ.

43 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι αντικείμενο όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν επιτρέπεται να υπαχθεί στην κλάση 7307 της ΣΟ, ούτε εμπίπτει στα «μέρη και υλικά γενικής χρήσης» κατά την έννοια της σημείωσης 2, στοιχείο α′, του τμήματος XV της ΣΟ. Αντιθέτως, πρέπει να υπαχθεί, λαμβανομένων υπόψη τόσο των αντικειμενικών του χαρακτηριστικών και ιδιοτήτων όσο και του εγγενούς σκοπού του, στην κλάση 7321 της ΣΟ, ως χαλύβδινο «μέρος» θερμάστρας.

44 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, πρέπει να δοθεί στα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα η απάντηση ότι η ΣΟ έχει την έννοια ότι σετ σωλήνων για θερμάστρες όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο περιέχει ένα ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης από χάλυβα, με εξωτερική διάμετρο 154 —mm και εξωτερικές διαστάσεις 495 —mm —x 595 —mm, με στρώση ανθεκτικού στις υψηλές θερμοκρασίες βερνικιού και με κλείστρο ασφαλείας ώστε να είναι δυνατός ο εσωτερικός καθαρισμός, ένα εξάρτημα σύνδεσης με την καπνοδόχο και ένα κατάλληλο διάφραγμα, πρέπει να υπαχθεί στην κλάση 7321 της ΣΟ ως χαλύβδινο μέρος θερμάστρας.

Επί των δικαστικών εξόδων

45 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δέκατο τμήμα) αποφαίνεται:

Η Συνδυασμένη Ονοματολογία που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1031/2008 της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2008, έχει την έννοια ότι σετ σωλήνων για θερμάστρες όπως το επίμαχο στην υπόθεση της κύριας δίκης, το οποίο περιέχει ένα ορθογώνιο τεμάχιο σωλήνωσης από χάλυβα, με εξωτερική διάμετρο 154 —mm και εξωτερικές διαστάσεις 495 —mm —x 595 —mm, με στρώση ανθεκτικού στις υψηλές θερμοκρασίες βερνικιού και με κλείστρο ασφαλείας ώστε να είναι δυνατός ο εσωτερικός καθαρισμός, ένα εξάρτημα σύνδεσης με την καπνοδόχο και ένα κατάλληλο διάφραγμα, πρέπει να υπαχθεί στην κλάση 7321 της ΣΟ ως χαλύβδινο μέρος θερμάστρας.

(υπογραφές)